Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamisega“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse jäätmeseaduse § 261 lõike 2, pakendiseaduse § 25 lõike 2 ning ruumiandmete seaduse § 16 lõike 3, § 36 lõike 2 ja § 67 lõike 4 alusel.

Eelnõukohase määrusega tehakse muudatused viies määruses, mis reguleerivad andmekogusid. Määrustes asendatakse viide Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele (edaspidi ka *KeMIT*) viitega Riigi Digikeskusele. Vabariigi Valitsuse 16. juuli 2026. a kabinetinõupidamise päevakorrapunkti nr 3 „IKT reformist: Digiriigi Keskus (RIK, KEMIT, REMITK liitumisplaan) ja üleriigiline IKT juhtimisraamistik“ kohaselt otsustati valitsuse algatatud IKT reformi raames liita KeMIT Justiits- ja Digiministeeriumi haldusalas loodava asutusega, mis kannab nimetust Riigi Digikeskus. Ümberkorralduste raames liiguvad senised KeMITi ülesanded Riigi Digikeskusele 1. veebruarist 2027.

Kõik muudatused puudutavad andmekogude volitatud töötlejaid ja on seotud eelviidatud ümberkorraldustega. Määrus ei too kaasa muudatusi halduskoormuses.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Kliimaministeeriumi õigusosakonna nõunik Annemari Vene (annemari.vene@kliimaministeerium.ee, 605 0063). Eelnõu ja seletuskirja on keeletoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Inge Mehide (inge.mehide@justdigi.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu on seotud Vabariigi Valitsuse 16. juuli 2026. a kabinetinõupidamise päevakorrapunktiga nr 3 „IKT reformist: Digiriigi Keskus (RIK, KEMIT, REMITK liitumisplaan) ja üleriigiline IKT juhtimisraamistik“.

Eelnõukohase määrusega muudetakse:
1) Vabariigi Valitsuse 26. augusti 2013. a määruse nr 129 „Eesti geoportaali ja selle infosüsteemi haldamise, arendamise, kasutamise ning selle kaudu teabe kättesaadavaks tegemise nõuded ja kord“ 01.01.2025 jõustunud redaktsiooni (RT I, 29.12.2024, 23);
2) Vabariigi Valitsuse 5. detsembri 2013. a määruse nr 171 „Eesti topograafia andmekogu asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“ 01.01.2025 jõustunud redaktsiooni (RT I, 29.12.2024, 25);
3) Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 164 „Geodeetiliste punktide andmekogu asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“ 01.01.2025 jõustunud redaktsiooni (RT I, 29.12.2024, 27);
4) Vabariigi Valitsuse 9. augusti 2018. a määruse nr 72 „Pakendiregistri põhimäärus“ 01.01.2025 jõustunud redaktsiooni (RT I, 24.11.2023, 9);
5) Vabariigi Valitsuse 28. veebruari 2019. a määruse nr 13 „Probleemtooteregistri põhimäärus“ 19.07.2026 jõustunud redaktsiooni (RT I, 16.07.2026, 6).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõukohane määrus koosneb kuuest paragrahvist.

Paragrahviga 1 muudetakse Vabariigi Valitsuse 26. augusti 2013. a määrust nr 129 „Eesti geoportaali ja selle infosüsteemi haldamise, arendamise, kasutamise ning selle kaudu teabe kättesaadavaks tegemise nõuded ja kord“, mille § 1 lõikes 3 sätestatakse andmekogu volitatud töötlejana Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse asemel Riigi Digikeskus.

Paragrahviga 2 muudetakse Vabariigi Valitsuse 5. detsembri 2013. a määrust nr 171 „Eesti topograafia andmekogu asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“, mille § 2^1 lõikes 1 sätestatakse andmekogu volitatud töötlejana Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse asemel Riigi Digikeskus.

Paragrahviga 3 muudetakse Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määrust nr 164 „Geodeetiliste punktide andmekogu asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“, mille § 3^1 lõikes 1 sätestatakse andmekogu volitatud töötlejana Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse asemel Riigi Digikeskus.

Paragrahviga 4 muudetakse Vabariigi Valitsuse 9. augusti 2018. a määrust nr 72 „Pakendiregistri põhimäärus“ ning sätestatakse § 4 lõikes 1 ja lõike 4 sissejuhatavas lauseosas andmekogu volitatud töötlejana Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse asemel Riigi Digikeskus.

Paragrahviga 5 muudetakse Vabariigi Valitsuse 28. veebruari 2019. a määrust nr 13 „Probleemtooteregistri põhimäärus“ ning sätestatakse § 4 lõikes 1 ja lõike 3 sissejuhatavas lauseosas andmekogu volitatud töötlejana Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse asemel Riigi Digikeskus.

Paragrahvis 6 sätestatakse määruse jõustumine 1. veebruaril 2027, mis on Vabariigi Valitsuse 16. juuli 2026. a kabineti päevakorrapunkti nr 3 järgi KeMITi Riigi Digikeskusega ühendamise ja ülesannete ülemineku kavandatud aeg.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määrusel ei ole sotsiaalset mõju ega mõju elu- ja looduskeskkonnale. Samuti ei mõjuta määrus majandust, riigi julgeolekut, välissuhteid, regionaalarengut ega kohaliku omavalitsuse korraldust.

Eelnõukohase määruse kehtestamine ei too kaasa lisamõju, muudatused on redaktsioonilised ja kujutavad endast määrustes asutuse nimetuse muutmist.

Kaasnev mõju: mõju riigiasutuste korraldusele

Sihtrühm: KeMIT ja KeMITit teenindatavad asutused ning Riigi Digikeskus

Määruse vastuvõtmisega kaasneb mõju Riigi Digikeskuse töökorraldusele. KeMITi tegevus on kavandatud lõppema 31. jaanuaril 2026. KeMITi seni täidetavad ülesanded koos vastava eelarvega liiguvad Riigi Digikeskusesse.

Kliimaministeeriumile pakutavate IKT-teenuste maht ja kvaliteet säilib.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid riigieelarvele. Määruste muudatused on vajalikud, et määrused vastaksid IKT reformi käigus kokku lepitud edasisele töökorraldusele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. veebruaril 2027, mis on Vabariigi Valitsuse 16. juuli 2026. a kabineti päevakorrapunkti nr 3 järgi KeMITi ülesannete Riigi Digikeskusele ülemineku kavandatud aeg.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Justiits- ja Digiministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile.